

การศึกษา สู่นามแข่งขันเวทีอาเซียน ให้จับตาเวียดนาม

นำเสนอเมื่อ : 11 ก.ค. 2558

PHPThumb() v1.7.9-200712090829
Forbidden parameter: amp;

การศึกษา สู่นามแข่งขันเวทีอาเซียน ให้จับตาเวียดนาม

โดย เพชร เหมือนพันธุ์

นับถอยหลัง เหลือเวลาอีกเพียง 6 เดือน หรือ 180 วัน สนามแข่งขัน 10 ประเทศอาเซียนจะถูกเปิดรั้วประเทศขึ้นในวันที่ 31 ธันวาคม 2558

กระแสคลื่นของมนุษย์จะเกิดการไหลเวียนขึ้น

แผ่นดินใดที่เป็นที่ลุ่มต่ำหรือเป็นที่อุดมสมบูรณ์กว่าก็จะไหลมารวมกัน ณ ที่แห่งนั้น **"น้ำมาปลาก็มา"**
"ปลามาก็จะตามมา"

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในเป้าหมายที่ประชากรจากเพื่อนบ้านหลายประเทศหมายตาจะเข้ามาแสวงโชค มหาโอกาส เพราะประเทศเรามีค่าจ้างแรงงานสูง มีค่าครองชีพสูงกว่าหลายประเทศ

โอกาสที่จะดึงดูดให้แรงงานจากต่างชาติไหลเข้ามาในประเทศไทยจึงมีสูง โลกในทศวรรษหน้า ต้นศตวรรษที่ 21

กำลังจะเป็นโลกแห่งการแข่งขันอย่างแท้จริง โอกาสและภัยร้ายแรงก็จะแฝงกายตามูเขามาด้วย

ชาติไทยเราเตรียมพร้อมเพียงใดครับ ถ้ามทุกคน ถ้ามทั้งโคช ถ้ามทั้งผู้เล่น ถ้ามทั้งผู้ชม

หันไปดูทีมคู่แข่ง สิงคโปร์ มาเลเซีย บรูไน มีทั้งความมั่นคงทางการเมือง ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ มีวัฒนธรรมทางสังคม เศรษฐกิจการเมืองที่มั่นคง นิสัยการเป็นผู้ประกอบการ การใฝ่แสวงหาความรู้ การสืบค้นหาขอมูลความรู้ มีอยู่ในตัวตนของประชากรเขาทุกคน ทรัพยากรบุคคลของเขา มีศักยภาพสูงกว่าเราไปแล้วหลายขงตัวครับ

ประเทศที่มีศักยภาพใกล้เคียงกันกับไทย ณ วันนี่คือ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย
โอกาสที่เขาจะแซงหน้าเรายังมีอยู่มาก ผู้นำเขามีวิสัยทัศน์ การเมืองมั่นคง
ส่วนประเทศที่ตามหลังเราอยู่คือ เวียดนาม ลาว เขมร พม่า ยังวางใจไว้ไม่ได้นาน
คนของเขาวันนี่คือกลุ่มที่ไหลเข้ามาทำงานในประเทศไทยค่อนข้างสูงมาก

แต่หลังเข้าสู่อาเซียน เขามีความมุ่งมั่นที่จะแซงหน้าเราให้ได้ ดูจากกีฬาซีเกมส์คราวที่แล้ว เหรียญทองเวียดนามนำหน้าไทยอยู่หลายวัน สร้างความภาคภูมิใจให้คนเวียดนามอย่างเต็มที่ เขาพร้อมจะแข่งเราในอนาคต ฟุตบอลทีมชาติเวียดนามเคยชนะไทยครั้งหนึ่งเมื่อหลายปีมาแล้ว เขาถึงกับปิดประเทศฉลองกันสามวันสามคืน จับตามองเวียดนามให้ดีครับ ทุกวันนี่ประเทศเวียดนามไม่ได้มองไทยเป็นคู่แข่งของเวียดนามแล้วครับ เขามองข้ามไทยไปที่สิงคโปร์แล้ว

หนังสือพิมพ์ธุรกิจฉบับหนึ่งลงข่าวว่ามาตรฐานการศึกษาของเวียดนามชนะอเมริกาแล้ว จากการรายงานของโตะชาวเอเซียของหนังสือพิมพ์ดังกล่าว แจงว่าสำนักข่าวบีบีซีรายงานว่า ในการทดสอบมาตรฐานการศึกษาในโปรแกรม PISA : Program for International Student Assessment

ครั้งล่าสุดในปี 2555 (มีนักเรียน 510,000 คน จาก 65 ประเทศ ซึ่งจัดขึ้นทุก 3 ปี คราวต่อไปจะทดสอบในเดือนกรกฎาคม 2558 นี้) ปรากฏว่าเด็กนักเรียนอายุ 15 ปีจากเวียดนาม ซึ่งสูงเขารวมสอบเป็นปีแรก ได้คะแนนวิชาการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ สูงกว่านักเรียนจากประเทศพัฒนาแล้วจำนวนมาก ผลการทดสอบใน 3 รายวิชา ปรากฏว่าวิชาคณิตศาสตร์ได้ที่ 17 วิชาวิทยาศาสตร์ได้ที่ 8 วิชาการอ่านได้ที่ 19 ซึ่งสูงกว่าเด็กอเมริกันทุกรายวิชา เด็กอเมริกันสอบวิชาคณิตศาสตร์ได้ที่ 36 วิทยาศาสตร์ได้ที่ 28 และการอ่านได้ที่ 23 และข้อมูลล่าสุด ประกาศจากโออีซีดี เมื่อเดือนพฤษภาคม 2558 ปรากฏว่าการศึกษามาตรฐานของเวียดนามวัดผลจาก 2 รายวิชา คือ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ อยู่ในลำดับที่ 12 ขณะที่สหรัฐอเมริกาอยู่ลำดับที่ 28

ปัจจัยที่บีบชี้อะไรทำให้เวียดนามมีมาตรฐานคุณภาพการศึกษาสูง

มีอยู่ 3 ปัจจัย คือ

- 1) ความมุ่งมั่นของผู้นำประเทศ
- 2) หลักสูตรที่เจาะลึก และ
- 3) ครูที่มีคุณภาพ

ขยายความว่าผู้นำระดับสูงของประเทศให้ความสำคัญต่อการศึกษาของคนรุ่นใหม่อย่างจริงจัง เป็นหนึ่งในไม่กี่ประเทศที่มีผู้นำมองการณ์ไกลและมุ่งมั่นในการเตรียมคนรุ่นใหม่ รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการและฝึกรวมของเวียดนามมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้จากประเทศที่มาตรฐานการศึกษาสูง และทุ่มเทงบประมาณอย่างฉลาดในการพัฒนาการศึกษาของประเทศ หลักสูตรยังมีการออกแบบให้นักเรียนได้รู้สึกในแก่นความคิดและทักษะของแต่ละรายวิชา การสอบวัดผล เด็กเวียดนามจะสอบด้วยการเขียนตอบ (Written Examination) มากกว่าการกา ก ข ค และ ง ในคำตอบที่ครูจัดสรรมาไว้ให้เลือก เด็กเขาจึงต้องอ่านมาก เฉลี่ย 60 เล่ม/ปี/คน ฝึกเขียนมาก เพราะต้องฝึกเขียนคำตอบบรรยายขยายความรู้ เขียนแสดงเหตุผลประกอบคำตอบในเวลาสอบ

นักเรียนเวียดนามเมื่อเรียนจบมาแล้ว จึงไม่ใช่แค่ท่องจำวิชามาเท่านั้น จะต้องสามารถประยุกต์ใช้วิชาความรู้ ทักษะที่เรียนมาในภาคปฏิบัติในสถานการณ์ต่างๆ มาใช้ในชีวิตจริงได้ ครูเวียดนามจึงต้องตั้งคำถามที่ยากๆ ให้นักเรียนหาคำตอบด้วยตนเอง เป็นการสอนเน้นให้นักเรียนพัฒนาตนเองขึ้นไปเรื่อยๆ

การปลูกฝังค่านิยมด้วยคำถาม 5 ข้อ คือ การสร้างค่านิยม ความกตัญญู การทำความดี การติดตามข้อมูลข่าวสาร การรู้ทันการเปลี่ยนแปลงและการรู้ทันความเคลื่อนไหวในโลก ในโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในภาคกลางของประเทศจะมีการบ้านให้เด็กตอบ 5 ข้อทุกวัน คือ

- 1) วันนี้หนูช่วยพ่อแม่ทำงานอะไรบ้าง
- 2) วันนี้หนูทำความดีกับคนอื่นอะไรบ้าง
- 3) ที่หมู่บ้านของหนูมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง
- 4) มีข่าวการเปลี่ยนแปลงอะไรในประเทศของเธอบ้าง และ
- 5) ในโลกของเรามีข่าวอะไรเปลี่ยนแปลงบ้าง

เด็กเวียดนามจึงตื่นตัวตลอดเวลา

การเรียนของเด็กเวียดนาม

เด็กทุกคนตั้งใจเรียนให้ดีที่สุดเพื่อเตรียมตัวเป็นพลเมืองของอาเซียนที่มีคุณภาพ ทุกรายวิชาที่เรียนต้องรู้จัก รู้จริง รู้กว้าง รู้เท่าทัน (ไม่หาความรู้ตลอดเวลา)
ในทุกภาคเรียนครูจะจัดการประเมินความรู้เด็กเพื่อจัดลำดับที่ในประเทศและจัดลำดับในต่างประเทศด้วย
นักเรียนจะประเมินความสามารถของเพื่อนนักเรียนด้วยกันเองด้วย
มีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กอัจฉริยะเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ คือวิชาที่คนเวียดนามให้ความสำคัญที่สุด
ครูได้รับการยกย่องและนับถือสูง
ให้อิสระแก่ครูและโรงเรียนจัดการหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยตนเองสูง
โรงเรียนมีระบบที่ได้รับความเชื่อถือ มีหน้าที่จัดความสมดุลระหว่างโรงเรียนกับนโยบายกลางของรัฐบาล
หลักสูตรทุกระดับสามารถเขาสูตลาดแรงงานได้

รัฐบาลเวียดนามปฏิรูปการศึกษาได้ชัดเจนมาก แบ่งการปฏิรูปออกเป็น 5 ระดับ คือ

- 1) ปฏิรูปการศึกษาก่อนวัยเรียน
- 2) ปฏิรูปการศึกษาระดับประถมศึกษา
- 3) ปฏิรูปการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- 4) ปฏิรูปการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และ
- 5) ปฏิรูปการศึกษาระดับอาชีวศึกษา

มีการส่งเสริมหลักสูตรระยะสั้นเพื่อฝึกอบรมคนเข้าสู่ตลาดแรงงานได้

ปีปีซีระบุว่า **ปัญหาของเวียดนามขณะนี้ไม่ใช่เรื่องของการขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะสูง แต่อยู่ที่เศรษฐกิจของเวียดนามจะพัฒนาไปให้ทันใช้แรงงานทักษะ และคนที่มีระดับการศึกษาที่ดีในอนาคต** นักวิเคราะห์บางท่านระบุว่าไม่น่าห่วงเลยสำหรับเวียดนาม เมื่อประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเปิดขึ้น คนเวียดนามที่มีประสิทธิภาพสูงสามารถไปทำงานในประเทศต่างๆ ได้สบาย ตัวอักษรภาษาเวียดนามใช้ตัวอักษร Arabic การเรียนภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศสจึงไม่ใช่เรื่องยาก

ครับ ระฆังเดือนครั้งสุดท้าย คู่แข่งที่อยู่นอกสายตาจ้องกันและแข่งไปแล้วในหลายสนาม สนามอาเซียนกำลังจะพิชิตในเร็ววันนี้ ทรัพยากรที่เข้าไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาน้อยกว่าเรามาก ปัจจัยทางอาคารสถานที่ อาคารเรียน วัสดุอุปกรณ์ก็สู้เราไม่ได้ แต่เพราะการจัดการที่ฉลาด แบบทุ่มเท มุ่งมั่น มุมานะสุดตัว ทำให้เวียดนามทำสถิติโลกก้าวข้ามคู่แข่งชั้นในอาเซียนไปแล้ว เรียนรูจากเขา เรียนรูประวัติศาสตร์ของเขาเพื่อจะได้เข้าใจเขา เอาบทเรียนของเขามาเป็นแบบฝึกหัดของเรา เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ครับ ยอมรับเขา ชื่นชมเขา รับรองว่าไม่เสียหาย

เวียดนามเคยรบชนะฝรั่งเศสในสงครามเมืองเดียนเบียนฟู รบชนะอเมริกาในสงครามเวียดนาม โดยไม่มีอาวุธทรงอำนาจ ไม่มีบี 52 โดยไม่มีเอฟ 16 ไม่มีปืนใหญ่สมรรถนะสูง เพียงเขาหันมา เศรษฐกิจพอเพียง หรือเนื้อเตายำเตา เอาอาวุธของศัตรูมาฆ่าศัตรู บวกกับความมุมานะ มุ่งมั่นของทุกคนในชาติเห็นภัยที่จะเกิดขึ้นจริงในอนาคต การจัดการที่ชาญฉลาด เขาจึงชนะได้

กลไกการจัดการศึกษาของเราจะมีอะไรผิดพลาดหรือไม่ หรือว่าคู่แข่งเขามีคาถาพิเศษที่เหนือกว่า
ถ้ายังปล่อยให้การขับเคลื่อนทางการศึกษายังเป็นไปเช่นทุกวันนี้
หายนะน่าจะมาถึงแน่นอน

คำถามของประเทศไทย ทำไมเด็กไทยจึงสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษไม่ได้ ทำไมเด็กไทยจึงขาดความกล้า

ทำไมเด็กไทยจึงไม่มีนิสัยรักการอ่าน ทำไมเด็กไทยจึงเขียนหนังสือไม่เป็น
ทำไมเด็กไทยไม่มีนิสัยในการทำงานหนัก มาโรงเรียนทุกวัน เรียนมากกว่าหลายประเทศ แต่ยังคงวิเคราะห์ไม่เป็น
ทำไมเด็กไทยจึงเลี้ยงไม่โต

ทำไมเด็กที่เรียนในระดับอาชีวศึกษาและมหาวิทยาลัยยังไล่ฆ่าไล่แทงไ ลยงกันอยู่

โค้ชนักกีฬาทีมชาติทุกประเภท หากขาดการประเมินคู่แข่งขั้นก็ยากที่จะเอาเหรียญทองกลับบ้านได้
เมื่อประเมินคู่แข่งแล้ว รู้ว่าคู่แข่งเก่งอย่างไร ก็ต้องกลับมาแก้ไข กลับมาพัฒนาทีม

มีหลายชาติที่ยอมส่งโค้ชส่งนักกีฬามาเรียนอยู่ในไทย เช่น เกาหลีใต้ส่งนักกีฬา ส่งโค้ช
มาเรียนกีฬาตะกร้อหรือมวยไทย เป็นต้น มองดูโค้ชนักกีฬาสายการศึกษาไทยแล้วอ่อนใจ น่าเห็นใจ
เพราะยังไม่รู้ว่าทีมของตนเองมีจุดอ่อนตรงจุดใด จุดแข็งอยู่ตรงไหน จับจุดไหนก็ดูมีปัญหาไปทุกเรื่อง
ป่วยไปหมดทั้งองค์กร หมอที่มารักษาโรคก็วินิจฉัยโรคไม่ถูกรักษาอาการป่วยไม่ถูกวิธี

**แถมยังไม่กล้าหาญที่จะส่งโค้ชส่งนักกีฬาไปเรียนรู้จากประเทศข้างบ้าน
อีกต่างหาก งบประมาณที่ทุ่มเทลงไปจึงเหมือนตำพริกละลายแม่น้ำ
แล้วเราจะไปแข่งกับใครได้ครับ**

ที่มา: [มติชนรายวัน 10 ก.ค.2558](#)